

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

**Pohřební bohoslužby z homileticko-liturgického pohledu:
Základní východiska pro podobu pohřební bohoslužby s ohledem
na možnosti praxe**

Diplomová práce
Vypracovala: Jana Hofmanová
Studijní program: Teologie
Studijní obor: Evangelická teologie
Vedoucí práce: prof. ThDr. Pavel Filipi
Katedra praktické teologie

Abstrakt

Situace pohřební bohoslužby je v mnohém ohledu situací specifickou: více než při pravidelných shromážděních v neděli se bohoslužebné dění setkává s rituálem; situace zvěstování evangelia je zároveň situací pastýřské péče a jádro křesťanské zvěsti zaznívá mimo obvyklé společenství pravidelných účastníků bohoslužeb. Práce naznačuje toto pole souvislostí, v němž se pohřební bohoslužba odehrává a v němž vyjadřuje svou podstatu v dnešní situaci zejména v praxi Českobratrské církve evangelické.

První část pojednává teologické základy, pozadí tradice a současný kontext evangelického pohřbu. Následuje zhodnocení možného propojení bohoslužby a rituálu, s ohledem na možnost komunikace kerygmatu prostřednictvím propojení kázání a liturgického rámce.

Na základě takto vymezených souvislostí je v závěru formulována stručná charakteristika jednotlivých částí bohoslužby jakožto základní východiska pro podobu pohřební bohoslužby.

Situace pohřbu je pojata jako situace, která si žádá doprovázení a doprovázení je zároveň interpretováno jako projev vyznání evangelia a svědectví křesťanské tradice. Práce mimo jiné obsahuje ilustrativní příklady převzaté z písemných příprav poskytnutých faráři a faráři ČCE.

Klíčová slova

Bohoslužba, pohřeb, liturgie, homiletika, kázání, rituál, doprovázení

Struktura práce

Úvod

1 TEOLOGICKÝ SMYSL POHŘEBNÍ BOHOSLUŽBY

1.1 Biblické základy bohoslužby

1.2 Biblická východiska podoby pohřební bohoslužby a raně křesťanské zmínky

1.3 Systematicko-teologický základ pohřební bohoslužby

1.4 Současná situace jako kontext pro formování podoby pohřební bohoslužby v Českobratrské církvi evangelické

2 POHŘEBNÍ BOHOSLUŽBA JAKO RITUÁL?

2.2 Pohřební bohoslužba jako provázení liminaritou

2.3 Bohoslužba jako rituál, nebo rituál jako bohoslužba?

2.4 Rituál v bohoslužbě jako výraz teologie

3 POHŘEBNÍ BOHOSLUŽBA JAKO ZVĚSTOVÁNÍ

3.1 Nikoli přechod z minulosti do budoucnosti, nýbrž přítomnost před Bohem

3.2 Předpoklad víry?

3.3 Možnost setkat se v nevěře s vírou

3.4 Bohoslužba sama o sobě komunikující

3.5 Komunikace prostřednictvím symbolu a znaku

4 STRUKTURA A PODOBA POHŘEBNÍ BOHOSLUŽBY: KÁZÁNÍ

4.1 Pojetí a smysl kázání

4.2 Ohled na posluchače

4.3 Úskalí a korekce

4.4 Kérygma a motivy zvěstování

5 STRUKTURA A PODOBA POHŘEBNÍ BOHOSLUŽBY: LITURGICKÝ RÁMEC

5.1 Uspořádání

5.2 Jednotlivé prvky

5.3 Eucharistie v pohřební bohoslužbě

5.4 Význam propojení kázání s liturgickým rámcem

ZÁVĚR

Seznam použité literatury

Bibliografická citace

Pohřební bohoslužby z homileticko-liturgického pohledu [rukopis]: Základní východiska pro podobu pohřební bohoslužby s ohledem na možnosti praxe: Diplomová práce / Jana Hofmanová; vedoucí práce: Pavel Filipi. -- Praha, 2012. -- 76 s.